

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3203/2019. (VII. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 57.Pkf.633.244/2018/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi személy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Fővárosi Törvényszék 57.Pkf.633.244/2018/7. számú végzése, és ezzel összefüggésben a Budai Központi Kerületi Bíróság 7.P.22.077/2016/16. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. A megelőző bírósági eljárásban az indítványozó II. rendű perújító alperesként vett részt. A bírósági eljárás előzményei körében a következőket szükséges kiemelni.
- [3] A Fővárosi Törvényszék a perújítással érintett – 43.Pf.636.217/2014/6. számú – jogerős ítéletében helybenhagyta az elsőfokú bíróságnak azt a döntését, amelyben megállapította, hogy egy néhai magánszemély és az I. rendű alperes között a 2002. június 24-én létrejött adásvételi szerződés érvénytelen. A jogerős ítélet kötelezte ezért az indítványozót, hogy tűrje a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállítása körében a néhai magánszemély tulajdonjogára utalással a felperes tulajdonjogának öröklés jogcímén történő bejegyzését a tulajdonjogának egyidejű törlésével az illetékes földhivatalnál.
- [4] Az indítványozó részére a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét 2014. október 27-én kézbesítették.
- [5] Az indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amely alapján a Kúria a Pfv.VI.22.058/2014/10. számú döntésével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [6] Az indítványozó a Kúria döntése ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyet az Alkotmánybíróság – a 2016. április 12-én meghozott – 3078/2016. (IV. 18.) AB végzéssel visszautasított.
- [7] Az indítványozó ezt követően terjesztett elő perújítási kérelmet a jogerős ítélettel szemben. Ebben előadta, hogy álláspontja szerint a perújítási kérelem benyújtására nyitva álló hat hónapos szubjektív határidőt az Alkotmánybíróság döntésétől kell számítani, mert ekkor szerzett tudomást a perújítást – véleménye szerint – megalapozó körülményekről.
- [8] A Budai Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) a 7.P.22.077/2016/16. számú végzésével az indítványozó által 2016. június 7-én előterjesztett perújítás iránti kérelmet – mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant – elutasította, mert megállapította, hogy az indítványozó a perújítási kérelmet – figyelemmel a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 260. § (1) bekezdés a) és c) pontjára, (2) bekezdésére és a 261. § (1) bekezdésére – elkésetten terjesztette elő.
- [9] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: másodfokú bíróság) az 57.Pkf.633.244/2018/7. számú végzésével az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolásában utalt arra, hogy a régi Pp. 261. § (1) bekezdése kétséget kizáróan a perújítással érintett ítélet jogerőre emelkedéséhez köti a perújítás előterjesztésére nyitva álló határidő kezdetét. Ez alól kivétel, ha a perújítás okáról a perújító fél később szerzett tudomást, vagy valamely tény, körülmény akadályozta a perújítási kérelem előterjesztésében. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felülvizsgálati kérelem és az alkotmányjogi panasz előterjesztése, illetve ezen eljárásokban a határozat bevétele, nem tekinthető a régi „Pp. 261. § (1) bekezdés második fordulata szerinti perújítási okról való későbbi tudomásszerzésnek, vagy akadálynak”.
- [10] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel rámutatott továbbá, hogy a perújítási eljárás során a bíróság ugyan az általános szabályok szerint jár el, azonban a perújítás megengedhetősége körében hozott határozat nem olyan, külön eldöntésre alkalmas érdemi döntés, mely meghozatala előtt a bíróságnak a feleket tájékoztatnia kellene arról, hogy az eljárás határozathozatalra megérett, és a tárgyalást be kell rekeszteni.

- [11] A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy az indítványozó által megjelölt okok a régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerint egyébként sem szolgálhatnak perújítási eljárás alapjául.
- [12] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a jogerős döntés sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, illetve a tisztességes eljárás részét képező indokolt bírói döntéshez való jogot és az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jogot.
- [13] 1.2.1. Az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga azért sérült a megelőző bírósági eljárásban, mert a bíróságok tévesen – az Alaptörvény 28. cikkét sértő – módon értelmezték a régi Pp. 260. § (2) bekezdését. A régi Pp. hivatkozott rendelkezésének ugyanis az Alaptörvény 28. cikkére figyelemmel történő helyes értelmezése szerint a jelen ügyben a perújítási kérelem benyújtására megállapított határidőt az Alkotmánybíróság 3078/2016. (IV. 18.) AB végzése meghozatalától kell számítani. Az indítványozó ugyanis éppen azért nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, majd alkotmányjogi panaszt az ügyben, hogy a perújítás indokál megjelölt körülmény – a másodfokú bíróság nem bírálta el a tárgyalási jegyzőkönyv kiegészítése iránti kérelmét –, orvoslást nyerjen. Az Alkotmánybíróság döntését követően vált ugyanakkor egyértelművé, hogy ezt a tényt az indítványozó önhibáján kívül nem tudta az eljárás során érvényesíteni, vagyis ekkor valósultak meg a régi Pp. 260. § (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételek.
- [14] Az indítványozó álláspontja szerint sérti a régi Pp. 145. § (1) bekezdését a másodfokú bíróságnak az az értelmezése, amely szerint csak érdemi döntés előtt kellene berekeszteni a tárgyalást.
- [15] 1.2.2. Az indítványozó álláspontja szerint sérti az indokolt bírói döntéshez való jogot, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során meghozott 7.P.22.077/2016/2. számú végzésével az eljárási illeték megfizetésére úgy hívta fel, hogy a végzésben nem indokolta meg az illeték kiszámítását.
- [16] 1.2.3. Az indítványozó álláspontja szerint az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog azért sérül az ügyben, mert az eljáró bíróságoknak több mint két évre volt szükség, hogy a perújítás megengedhetőségéről döntést hozzanak.
- [17] 1.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának kiegészítésében – hivatkozva az Abtv. 32. § (1) bekezdésére is – rámutatott arra is, hogy az eljáró bíróságok megsértették az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJE) 6. cikk 1. bekezdését azzal, hogy a 2014. szeptember 5-én előterjesztett másodfokú tárgyalásról készült jegyzőkönyv kiegészítése iránti kérelmet nem bírálták el, és ezt a tényt a perújítási eljárásban nem tekintették perújítást megalapozó körülménynek.
- [18] 2. Az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [19] Az Alkotmánybíróság már előjáróban hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata alapján a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.
- [20] 2.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 27. §-án alapuló törvényi feltételeinek csak részben tesz eleget.
- [21] Az indítványozó hivatkozott az EJE 6. cikk 1. bekezdésének a sérelmére. Az Alkotmánybíróság az e körben előadott hivatkozásokat ugyanakkor nem tekintette önálló, érdemi elbírálásra alkalmas indítványi elemeknek. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f*) pontja alapján ugyanis kizárólag jogszabály (és nem bírói ítélet) nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálata kérhető, és az is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói kör által, nem alkotmányjogi panasz keretében {3327/2018. (X. 16.) AB végzés, Indokolás [22]}. Nincs azonban hatásköre az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alap-

ján indult eljárásban a bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára {3258/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [16]}.

- [22] 2.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20], 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [23] 2.2.1. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét részben a tisztességes bírósági eljárásból fakadó indokolt bírói döntéshez való jogra tekintettel állította.
- [24] Az indokolt bírói döntéssel összefüggésben az Alkotmánybíróság következetes álláspontja, hogy „[a] tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [25] Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság azzal sértette meg az indokolt bírói döntéshez való jogát, hogy az eljárás során felmerült eljárási illeték megfizetésére felhívó végzésben nem indokolta meg az eljárási illeték számításának módját.
- [26] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat, amint erre az indítványozó is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem az eljárást lezáró döntésében, hanem a 2.P.22.077/2016/2. számú végzésével rendelkezett az eljárási illeték viseléséről. Következésképpen az alkotmányjogi panasszal támadott döntés nem tartalmaz e kérdésben rendelkezést, így a döntés indokolása sem érinthette ezt a kérdést.
- [27] Az indítvány ezért az indokolt bírói döntéshez való jog vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [28] 2.2.2. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog sérelmével összefüggésben is állította. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá.
- [29] Az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog sérelme tekintetében az Alkotmánybíróság több polgári ügy vonatkozásában is úgy foglalt állást, hogy az eljárás elhúzódása miatt bekövetkezett esetleges jogsérelem az alkotmánybírósági eljárásban nem orvosolható {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [8]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. Az Alkotmánybíróság az ügy észszerű időn belül történő elbírálásának jogával összefüggésben külön is kiemelte, hogy az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy egy adott bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket enyhítse vagy orvosolja. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet. Az ítéletek megsemmisítése révén viszont a bírósági eljárás újra kezdetét venné, ezáltal a per csak tovább húzódna. „A panaszos által sérelmezett pertartam, mint az adott pert jellemző körülmény olyan törvényességi szakkérdés, amelynek megítélése nyilvánvalóan nem tartozik az Alkotmánybíróság vizsgálati körébe” {3174/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3247/2018. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [30] Erre tekintettel az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog vonatkozásában sem merül fel a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.
- [31] 2.2.3. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét az alábbi indokok miatt is állította.
- [32] Az eljárási bíróságok a régi Pp. 260. § (2) bekezdését az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat figyelmen kívül hagyva értelmezték, ezért a perújításra nyitva álló határidő kezdetét tévesen határozták meg. Az eljárási bíróságok a 2014. szeptember 5-én előterjesztett másodfokú tárgyalásról készült jegyzőkönyv kiegészítése iránti kérelmet nem bírálták el, és ezt a tényt a perújítási eljárásban nem tekintették perújítást megalapozó körülménynek, amely a régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) és c) pontjába ütközik. Az elsőfokú bíróság a régi Pp. 145. §-át sértő módon a perújítás megengedhetősége körében tartott tárgyalást nem rekesztette be, és a feleket a döntés meghozatala előtt a határozathozatalra nem figyelmeztette.

- [33] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által hivatkozottakkal összefüggésben a következőkre mutat rá.
- [34] Az alkotmányossági felülvizsgálat kereteit meghaladja annak vizsgálata, hogy az eljáró bíróságoknak a régi Pp. 145. §-át, a 260. § (1) bekezdés a) és c) pontját, vagy a 260. § (2) bekezdését miként kell értelmezniük, és ezen értelmezés alapján a konkrét ügyben hogyan kell a szabályokat alkalmazniuk. Ezek olyan, a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó szakjogi, illetve kizárólag törvényértelmezési kérdések, amelyekben az Alkotmánybíróság nem foglalhat állást {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [35] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálhatta, hogy az indítványozó által hivatkozott eljárási szabálysértések akár önmagukban, akár együttes hatásukban felvetik-e a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben a bírói döntés alaptörvény-ellenességének a kételyét. Az Alkotmánybíróság ennek során pedig azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok az adott eljárás keretei között – amelynek a tárgya kizárólag az indítványozó által előterjesztett perújítás megengedhetősége volt –, az irányadó eljárási szabályok alapján, döntésüket megindokolva hozták meg az indítvánnyal támadott végzéseiket. A végzésekkel összefüggésben megfogalmazott általános kritika nem teszi érdemben felülvizsgálhatóvá a panaszt pusztán azért, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozik.
- [36] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben nem veti fel a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy ezzel összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [37] 3. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglalt követelményeknek, részben pedig az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), f) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. július 9.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1405/2018.

